

вуват няколко от упоменатите думи, характеризиращи ромското дете в българските представи:

1. В 38 от анкетираните присъстват думите *беден, бедно, бедност*.
2. В 18 се описва външният вид: *"босо, облечено в парцали"; "дете, облечено в дрипи"; "дете, без свои дрехи"*.
3. В 12 от отговорите се посочва просията като начин за препитание на ромското дете, срв.: *"дете, което е принудено да проси"; "дете, което го карат да проси"; "бедни, които просят и ровят в кофите за боклук"; "мръсни, без дрехи и др. недостатъци"*, т.е. бедността и липсата на дрехи се приема от българчето като недостатък.
4. В 10 от отговорите съществуват думи, представящи липсата на образованост сред ромите, напр.: *неуко, неграмотно, необразовано*.
5. Седем посочват, че в техните представи ромското дете *"не е културно"*, то е *"нецивилизовано"*.
6. Шест от анкетираните посочват езика, който се различава от нашия, и се явява отличителна черта на ромското дете.

Като илюстрация на казаното могат да послужат определения за ромско дете, дадени от четвъртокласниците, срв. някои от тях, ексцерпирани от анкетите: *Бедно дете, живеещо в лишения, без родители; Дете, чиито родители са бедни, просят и ровят в кофите за боклук; Бедно дете, живеещо на улицата или във фургон, рови в контейнерите, за да намери поне малко храна; Ромското дете е бедно, неграмотно, няма хубав дом; Дете бедно, облечено в дрипи, което живее на улицата; Ромско дете – бедно дете, без дом, просяче; Бедно, гладно дете; Бедно дете, което е принудено да проси; Дете от беден произход; Дете, което ходи босо и облечено в парцали, живее на улицата; Дете с много братя и сестри, което е карано да проси; Дете, което е неуко, проси по улицата, не е културно; Дете, което е неграмотно, няма добри обноси, не е възпитано; Ромското дете е мръсно, необразовано, не ходи на училище; Ромското дете е черно, мръсно, нецивилизовано, без дрехи и др. недостатъци.*

Оттук ясно се вижда, че първо място в представите на българчетата за ромчетата заема бедността, т.е. тя е най-отличителният белег на ромите. Второ място заема техният външен вид, трето – липсата на образование, четвърто – липсата на култура. В последното определение, дадено за ромско дете, се вижда, че липсата на хигиена, на бедност ("без дрехи") се отъждествява с недостатък в детските представи на българчетата. За тях ромчето е синоним на бедност, което ясно личи и в представата, изразена с едно изречение: *Дете от беден произход* (вж. по-горе).

В някои от отговорите на анкетираните проличава и тяхното отношение към ромите: в едни случаи е съжаление (напр. *Дете като*